

התנועה למען איכות השלטון בישראל (ע"ר)

الحركة من أجل جودة السلطة في إسرائيل The Movement for Quality Government in Israel

תאריך: ב' סיוון, תשע"ה 20/05/2015

סומן: כ-01-12563

לכבוד חברי צוות המשא ומתן לפירוק מונופול הגז,

פרופ' יוג'ין קנדל	גב' אורנה הוזמן-בכור
יו"ר המועצה הלאומית לכלכלה	מנכ"לית משרד האנרגיה
משרד ראש הממשלה	משרד האנרגיה
מר אמיר לוי	אלכסנדר ורשבסקי
הממונה על התקציבים	הממונה על חיפושי הנפט
משרד האוצר	משרד האנרגיה
	עו"ד אבי ליכט
	המשנה ליועץ המשפטי לממשלה
	משרד המשפטים

נכבדיי שלום רב,

הנדון: הסדרת עבודת צוות המשא ומתן הממשלתי בנושא פירוק

מונופול הגז

בשם התנועה למען איכות השלטון בישראל, ע"ר, (להלן: "התנועה") הריני לפנות אליך כדלקמן:

מכתב זה עניינו בקריאה לעצור את ההליך שמקיים צוות המשא ומתן הממשלתי עם חברות הגז, זאת עד שעבודתו תוסדר בהתאם לכללי המנהל התקין ועל פי הוראות החוק. "צוות" זה שבתחילה מונה כביכול על מנת "ללמוד וללוות" את החלטת הממונה על ההגבלים העסקיים בדבר פירוק מונופול הגז, מתברר עתה כצוות לסיכול החלטת הממונה ועקיפתו תוך פגיעה אנושה בעצמאות רשות ההגבלים העסקיים, בשלטון החוק ובאפשרות לקיים תחרות בשוק הגז החיונית למשק כולו.

על הצוות לחשוף לאלתר את המסמכים ואת כל הפרטים הנוגעים להסדר המתגבש עם חברות דלק ונובל אנרג'י, וכן לפעול לשיתוף ומעורבות הציבור בהליך המתנהל לפירוק מונופול הגז. כל זאת לאור סירוב משרד ראש הממשלה להיענות לבקשת התנועה לקבלת מידע על פעילות הצוות.

וזה עיקר הדברים:

התנועה למען איכות השלטון בישראל (ע"ר)

The Movement for Quality Government in Israel الحركة من أجل جودة السلطة في إسرائيل

1. בתאריך 22.1.15 פנתה התנועה בכתב לממונה על חופש המידע במשרד ראש הממשלה בבקשה לקבל מידע ומסמכים על פעילות הצוות שהוקם, על פי פרסומים¹, במטרה לבחון את אפשרויות פירוק מונופול הגז ולהגיע להסדר עם חברות הגז.
2. בפנייתנו זו ביקשנו לקבל לידנו את כתב המינוי של הצוות, סמכויותיו, וכן פרוטוקולים והחלטות או המלצות שהתקבלו על ידו. כל זאת על מנת להגן על זכות הציבור לדעת על החליטים המתנהלים וההסכמים המתגבשים עם חברות הגז, הליכים אשר להם השפעה מכרעת על עתידו של משק הגז בישראל ועל ציבור הצרכנים כולו.
3. לאחר שחלפו 30 ימים ובקשתנו לא נענתה, פנינו בתזכורת ובבקשה נוספת לממונה על חופש המידע במשרד ראש הממשלה לקבלת פרטי ההסדר הממשלתי הכולל שבינתיים הוצג לחברות הגז (בתאריך 18.2.15).²
4. רק בתאריך 28.4.15 קיבלנו תשובה לפנייתנו, כך שלמעשה מתאריך פנייתנו הראשונה חלפו יותר מ-90 ימים, ומפנייתנו השנייה חלפו יותר מ-60 ימים. כל זאת בניגוד הוראות סעיף 7(ב) לחוק חופש המידע, תשנ"ח-1998.
5. בתשובת משרד ראש הממשלה לפנייתנו נכתב כי "לא הוקמו כל ועדה או צוות לא נקבעו סמכויות כלשהן וכן לא נקבעו מטרות ונושאים שבהם היא עתידה לעסוק." כמו כן נכתב כי "הגורמים המקצועיים טרם גיבשו המלצות או מסקנות. כמו כן למיטב ידיעתנו, לא הוכן כל מסמך הצעה להסדר."
6. בעוד שמתשובת משרד ראש הממשלה עולה כי מדובר בעבודת מטה מקצועית בלבד, ללא כל כוונה להגיע להסכם סופי עם חברות הגז, כעת מתברר שלא כך הדבר. למעשה מתחת לפני השטח התנהלו מגעים אינטנסיביים עם חברות הגז במטרה להגיע למתווה סופי ומוסכם באשר לעתידו של מונופול הגז, כל זאת הרחק מעיני הציבור ותוך עקיפת הגופים הרגולטורים האמונים על הנושא. הליך זה מתנהל כאשר הצוות הממשלתי נפגש רק עם צד אחד, והוא הצד של חברות הגז, תוך הסתרה והתעלמות מוחלטת מהציבור, אשר כפי שהוכח כבר בעבר, מעוניין ללמוד ולהביא עמדות וטענות ואף טורח ועושה כן (בין היתר באמצעותנו).
7. כך למשל, על פי פרסומים, בתאריך 12.5.15 הממשלה הציגה לחברות הגז, דלק ונובל אנרג'י, את התכנית החדשה לפירוק מונופול הגז שגובשה על ידי הצוות הייעודי.³ ככל שאכן מתגבש

¹ צבי זרחיה "נתניהו מתערב במשבר הגז; ומה חושבים ראשי המפלגות על המונופול?" the marker (23.12.14).

² אבי בר-אלי "המדינה מפרקת את מונופול הגז; יקבע מחיר תקרה לגז" the marker (18.2.15); ליאור גוטמן "המדינה הציגה מתווה לפירוק מונופול הגז" כלכליסט (18.2.15).

התנועה למען איכות השלטון בישראל (ע"ר)

The Movement for Quality Government in Israel الحركة من أجل جودة السلطة في إسرائيل

הסדר עם חברות הגז כאמור, הדבר נעשה תחת מעטה עמימות כבד, ללא שיתוף הציבור ובחוסר שקיפות מוחלט.

8. לא זו אף זו, לאחרונה מתברר כי בכוננת הצוות להציע מתווה של חוק "עוקף ממונה" (עקרונות הצעת החוק לקידום פרויקטים לאומיים שצורפה כנספח להסכמים הקואליציוניים, מהווה את התשתית לחוק זה) – דהיינו לא רק שאין מדובר בעבודת מטה המלווה ולומדת את החלטת הממונה על ההגבלים העסקיים, אלא מדובר בעבודת מטה הפיכת החלטת הממונה, ולמצער – לסטייה רבתי ממנה, בניגוד לחוק ההגבלים העסקיים.

9. ברור כי הליך כזה עומד בסתירה מוחלטת להודעת משרד ראש הממשלה שלעיל, לפיה לא הוקם כל צוות שמטרתו לגבש הסדר כאמור, לא נקבעו מטרות ונושאים בהם צוות זה יעסוק, וכן שלקראת קבלת החלטות בנושא תוצג התשתית העובדתית הרלוונטית לציבור. ההליך אותו מנהל הצוות הממשלתי האמור, חורג מתנאי ההליך המנהלי התקין וזאת מהנימוקים שיפורטו להלן.

10. כידוע, המחוקק בחר להסדיר את נושא התחרות במשק דרך חוק ההגבלים העסקיים, התשמ"ח-1988. סעיף 1 לחוק קובע כי הגבל עסקי הינו בין היתר "הסדר כובלי"; סעיף 4 לחוק קובע כי לא יהיה אדם צד להסדר כובל בלא פטור מן הממונה; סעיף 50 לחוק קובע כי בית המשפט רשאי לתת להסכמה בין הממונה לאדם אחר תוקף של צו (להלן: "צו מוסכם"), אשר יכול לכלול חיוב מצידו של אותו אדם לנקוט בפעולות או להימנע מהן, וזאת חלף הליכי אכיפה לפי חוק ההגבלים העסקיים.

במילים אחרות, מקום שמדובר בהגבל עסקי – שמור הדבר לסמכות הממונה על ההגבלים העסקיים ולבית הדין להגבלים עסקיים, לא ל"צוות ממשלתי" שאין לו כל סמכות ומעמד סטטוטוריים. בשורש הסיבה להפקדת גורם רגולטורי על שמירת התחרות במשק, עומדים הלחצים הפוליטיים, כמו גם העסקיים, המופעלים כנגד התערבות המדינה בעולם העסקי על כן יש צורך בסמכות מקצועית נפרדת להגנה על נושא זה, אשר נהנה מעצמאות שיקול הדעת ואינו מושפע מאינטרסים פוליטיים.

11. בהמשך, סעיף 50(ד) לחוק קובע כי אישור צו מוסכם יעשה רק לאחר פרסום לציבור אודות הכוונה להגיש צו מוסכם, וכן באותה הודעה חייבת להיכלל הזמנה לכל אדם העלול להיפגע מן הצו המוסכם לשטוח את טענותיו בפני הממונה על ההגבלים העסקיים.

³ אבי בר-אלי "המדינה הציגה את התכנית המרוככת לפירוק מונופול הגז" the marker (13.5.15).

התנועה למען איכות השלטון בישראל (ע"ר)

The Movement for Quality Government in Israel الحركة من أجل جودة السلطة في إسرائيل

12. אם כן, מחוק ההגבלים העסקיים ברור כי המחוקק קבע דרך סדורה וברורה לטיפול במונופולים בענפי המשק השונים, והפקיד את הרשות להגבלים עסקיים כגוף האמון על אכיפת חוק זה.

13. אומנם סעיף 34 לחוק יסוד: הממשלה מאפשר לשר הממונה על ביצועו של חוק, ליטול לעצמו סמכויות שאינן שיפוטיות, הנתונות על פי חוק לעובד המדינה. אולם ראשית, סמכויות הממונה בהיבט הנידון הינן בעלות מאפיינים שיפוטיים מובהקים ואף מצויות בסמכות טריבונל שיפוטי. שנית, על פי הוראת סעיף 15 לחוק הפרשנות, תשמ"א-1981, **במידה שרשות יוצה לסטות מפעולה מסוימת, ובענייננו - הגעה להסדר מוסכם עם חברות הגז בנוגע להסדרת התחרות בשוק הגז, עליה לעשות זאת באותה הדרך שנקבעה בחוק, ובענייננו - פרסום אודות הפרטים והכוונה להגיע להסדר עם חברות הגז, תוך מתן אפשרות לכל מי שרואה עצמו נפגע מהסדר זה לבוא לטעון את טענותיו.**

14. ניתן לראות אם כן, כי בעוד שנטען שמדובר ב"עבודת מטה" בלבד, תוצרה של עבודת מטה זו הינו הסכם בין הממשלה לחברות הגז, הסכם המהווה תחליף לעבודת הממונה על ההגבלים העסקיים.

15. לא ניתן להתעלם מן הרושם כי בעוד שעבודת הממונה כפופה לחובות שיתוף של הציבור, גילוי ומתן זכות טיעון, נראה כי עבודת הצוות הממשלתי נעשית במחשכים, תוך ניסיון להימנע עד כמה שניתן מחשיפה וממעורבות הציבור בהסדר הסופי.

16. משמעות הדבר הינה, שהסדר העתידי להשפיע באופן מרכזי ומהותי על עתיד משק הגז בישראל, ובהמשך לכך גם על עתיד הכלכלה והמשק הישראלי, מגובש ומתהווה הרחק מעיני הציבור, בחוסר שקיפות וללא הענקת זכות לציבור להשמיע את טענותיו.

17. בעיה נוספת העולה מאופן ההתנהלות הלקוי של צוות המשא ומתן, היא הסכנה מפני כבילתה של הממשלה להבטחה מנהלית כלפי חברות הגז. קיים חשש משמעותי שתחת מעטה החשאיות בו מתנהל המשא ומתן עם החברות, יגיעו הצדדים להסכמה הרחק מעיני הציבור, כאשר הסכמה זו תחייב בהמשך את הרשויות כך שטענות הציבור כבר יאבדו ממשקלן ומשמעותן.

18. נזכיר כי בוועדות שעסקו עד כה בנושא משק הגז הישראלי, הושם דגש רב על שקיפות עבודת הוועדה, יחד עם שיתוף מלא של הציבור תוך שמיעת טענות ודעות שונות בכל הנוגע לעתידו

התנועה למען איכות השלטון בישראל (ע"ר)

The Movement for Quality Government in Israel الحركة من أجل جودة السلطة في إسرائيل

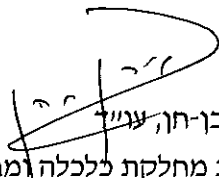
הראוי של משק הגז. הוועדות סברו כי שמיעת עמדות הציבור הינה חיונית לגיבוש ההמלצות הסופיות.⁴ כך ראוי שיהיה גם בכל דיון בנוגע להסכם עתידי לפירוק מונופול הגז.

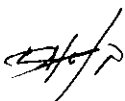
19. נציין כי מכתב ברות דברים אלו נשלח גם לראש הממשלה, שר האוצר ולשר התשתיות הלאומיות, האנרגיה והמים.

20. לאור האמור לעיל, אנו קוראים לעצור באופן מיידי את עבודת הצוות הממשלתי העוסק בעניין מונופול הגז, עד שעבודתו תוסדר כנדרש מהליך מנהלי תקין ותכלול את חשיפת המסמכים, הפרוטוקולים, התכתובות ופרטי ההסכם המתגבש לעיני הציבור. זאת יחד עם שיתוף הציבור, מתן זכות טיעון וביסוס שקיפות בכל הנוגע להליך המתקיים מול חברות הגז. נבהיר כי אין בדרישה זו, לשקיפות ושיתוף הציבור בעבודת צוות המשא ומתן הממשלתי, משום וויתור על עמדתנו העקרונית לפיה החלטה סופית צריכה להתקבל על ידי הרשות להגבלים עסקיים.

21. לאור החשיבות הציבורית העליונה של הנושא הנדון, לתגובתכם המהירה נודה.

בכבוד רב,

נילי אבן-חן, עניין
מנהלת מחלקת כלכלה ומחקר

יחידיה ניסן
מחלקת כלכלה ומחקר

⁴ דוח הוועדה הבין-משרדית לבחינת מדיניות הממשלה בנושא משק הגז הטבעי בישראל, בעמ' 7 (2012) (להלן: ועדת צמת); דוח הוועדה לבחינת המדיניות לגבי חלק המדינה המתקבל בעד השימוש של גרומים פרטיים במשאבי טבע לאומיים, בעמ' 5 (2014) (להלן: ועדת ששינסקי 2).

Date/Time: 20. May. 2015 10:34

File No. Mode	Destination	Pg (s)	Result	Page Not Sent
6764 Memory TX	026705677	P. 5	OK	
	025455221		OK	
	026467032		OK	
	025006720		OK	

Reason for error
 M. 1) Hang up or line fail
 M. 2) No answer
 M. 3) Exceeded max. E-mail size
 E. 2) Busy
 E. 4) No facsimile connection

התנועה למען איכות השלטון בישראל (ע"ד)

The Movement for Quality Government in Israel

תאריך: 20/05/2015
סומן: 12563-01

לכבוד חברי צוות המשא ומתן לפירוק מונטול הגז,

מיוזם יוזמי קנדל	גב' אריזה חושן-בזור
יזיר ומתמחה תלמודות לכלימה	מבכילות משרד החינוך והנוער
משרד ראש הממשלה	משרד החינוך
מר אמיר לוי	אלכסנדר ורשבסקי
הממונה על התקציבים	הממונה על תימון האגף
משרד האוצר	משרד האוצר

עוזר אבי ליבט
 המשרד ליוק המספטי לממשלה
 משרד המשפטים

בכדי שלום רב,

הנדון: תשדורת עבודת צוות המשא ומתן הממשלתי בנושא פירוק

מונטול הגז

בשם התנועה למען איכות השלטון בישראל, ע"ד, (להלן: "התנועה") הרינו לננות אליך בדלקטן:

מכתב זה עניינו בקריאה לעזור את התליך שמקיים צוות המשא ומתן הממשלתי עם חברת הגז, זאת כדי שבעתידנו נוסדר בהתאם לכללי המנהל התקין על פי החוקים החוק, "עמות" זה שבתחילת שנת כביטול על מנת סילמוד וללוות" את החלטת הממונה על התגללים העסקיים בדיבר פירוק מונטול הגז, מתברר שנת כביטול להחלטת הממונה ולקיימו נוד מביטול ומחלה בממשלה רשות התגללים העסקיים, בשלטון תחנן הממשלה לקיים החרות בשוק הגז החיונית למשק כולו.

על הצוות לחשוף לאותי את המסמכים האם כל המסמכים המועים להסדר המנובל עם חברות דלק ונבל אנרגי, וכן למטל לשיתוף ומשרדות החינוך בחליך המנובל לפירוק מונטול הגז, כל זאת לאור סידור משרד ראש הממשלה לתמיכה לבקשת התנועה לקבלת מידע על מילות הצוות והדיוקן וחברים.

רחוב יבנה 208, ירושלים 94133 * פקס: 02-5000076 * טל: 02-5000073 * דואר: 208 Jaffa St., Jerusalem * E-mail: ommecomm@mqg.org.il * Web Site: www.mqg.org.il

טלפון: 02-6705636

שם המקבל: חוג (5)

תפקיד המקבל: מלכירה

משרד/רשות: משרד הח"ה

שעה: 11:08

תאריך: 20/5/15

שם מבצע אישור: מ/מיטל

טלפון: _____
 שם המקבל: _____
 תפקיד המקבל: _____
 משרד/רשות: _____
 שעה: _____
 תאריך: _____
 שם מבצע אישור: _____

טלפון: 02-5006718

שם המקבל: ח"מי (5)

תפקיד המקבל: מלכירה

משרד/רשות: מלכירה האנפיה

שעה: 11:15

תאריך: 20/5/15

שם מבצע אישור: מ/מיטל

טלפון: 02-5455202
 שם המקבל: ח"מי (5)
 תפקיד המקבל: מלכירה
 משרד/רשות: מלכירה האנפיה
 שעה: 11:32
 תאריך: 20/5/15
 שם מבצע אישור: מ/מיטל

Date/Time: 20. May. 2015 10:59

File No.	Mode	Destination	Pg (s)	Result	Page Not Sent
6771	Memory TX	026467032	P. 5	OK	

Reason for error

E. 1) Hang up or line fail	E. 2) Busy
E. 3) No answer	E. 4) No facsimile connection
E. 5) Exceeded max. E-mail size	

התנועה למען איכות השלטון בישראל (ע"ר)

The Movement for Quality Government in Israel

תאריך: ביטוי, תשפ"ה 20/05/2015
סוכן: כ-01-12563

מס' המקביל: 02-6467032
 מס' המקביל: 5
 תפקיד המקביל: מלכ"ר
 משרד/רשות: מל"ג האנטי
 שעה: 11:24
 תאריך: 20/5/15
 שם מבצע אישור: נאכ"א

לכבוד הברי עוזת המשא ומתן למירוק מונופול הגז

מרחבי יוביין קנדל	גבי ארנה חזקוני-בכור
חבר המערכת הסגורה לנכס	מנהלית משרד האנרגיה
משרד ראש הממשלה	משרד האנרגיה
גור אגוד לוי	אלכסנדר ורשביסקי
הממונה על התקציבים	הממונה על חקופי המס
משרד האוצר	משרד האנרגיה
	עידו אבו ליכט
	הממונה ליועץ המשפטי לממשלה
	משרד המשפטים

בכדי שלום רב,

הנדון: תשורת עבודת צוות המשא ומתן הממשלתי בנושא מירוק מונופול הגז

בשם התנועה למען איכות השלטון בישראל, ע"ר, (להלן - "התנועה") חריגי לטות אלוך בדלקמן:

מסכת זה ענינו בקריאה לטור את חולקי שמקיים צוות המשא ומתן הממשלתי עם חברת הגז, זאת ער שעבודתו חסרה בהתאם לכללי המנהל התקין ועל פי הוראות חוק. "ענות" זה לטבתילה מונה כביכול על מנת "ללמוד ולשנות" את החלטת המבצעת על התגבלים העסקיים בזכו מירוק מונופול הגז, מאוב"ר שנת כמות לטכול חולסת הממונה העקיסתו תוך מגוונת אנושה בלצמטת רשות התגבלים העסקיים, בשלטון תרוק האמשרות לקיים החרות בשוק הגז והזינוית למשק כולו.

על הצוות לחשוף לאלוהי את המסמכים וזה כל המרטים תנועים לתסדר המגבש עם החרות דלק וטבל אגוד"י, וכך למעול לשיחוף והעורבות חייצור גולדין המתנוחל למירוק מונופול הגז. כל זאת לטור טירוב משרד ראש הממשלה לחינת לבקשות התנועה לקבלת מידע על מעילות החרות. וזה עיקר הדברים:

חריי 208 תיילים 91041 * שח לטבתים: תדר. 4297, תיילים 91041 * טל. 02-5000076 * פקס: 02-5000076
 شارع 208, תיילים 91041 * שח לטבתים: 4297, תיילים 91041 * טל. 02-5000076 * פקס: 02-5000076
 208 Jaffe St., Jerusalem * Mailing Address: P.O.Box 1307 Jerusalem 91041 * Tel: 02-5000076 * Fax: 02-5000076
 E-mail: ccco@ccco.org.il * Web Site: www.mqg.org.il

Date/Time: 20.May. 2015 10:41

File No. Mode	Destination	Pg(s)	Result	Page Not Sent
6766 Memory TX	025317193	P. 5	OK	

Reason for error
 E. 1) Hang up or line fail
 E. 2) Busy
 E. 3) No answer
 E. 4) No facsimile connection
 E. 5) Exceeded max. E-mail size

התנועה למען איכות השלטון בישראל (ע"ר)

حركة من اجل جودة الخدمة في اسرائيل - The Movement for Quality Government in Israel

תאריך: כ"ט סיון, תשע"ה 20/05/2015
 סופר: 12563-01-2

07-5314300
 שם המקבלי: 3 י"ב (5)
 תפקיד המקבלי: מלכ"מ
 משרד/רשות: משרד האוצר
 שעה: 06:00
 תאריך: 20/5/15
 שם מבצע אישור: מלכ"מ

לכבוד חברי צוות המשא ומתן למירוק מונופול הגז,

מרכז יומין קנדל עיר הממשלה הישראלית לכביש משרד ראש הממשלה	גב ארנה הדמן-כבוד מנכ"לית משרד האנרגיה משרד האנרגיה	ערב אמיר לו הממונה על התקציבים משרד האוצר	אלכסנדר רושביץ הממונה על חיפשי הגז משרד האנרגיה	עירי אבי לויט המשתתף ליומי המשפטי לממשלה משרד המשפטים
---	---	---	---	---

מבדי שלום רב,

הנדון: תשדורת עבודת צוות המשא ומתן הממשלתי בנושא מירוק

מונופול הגז

בשם התנועה למען איכות השלטון בישראל, ע"ר, (להלן: "התנועה") חריג לפנות אליך בדקדקן:

מכתב זה נולד בקביעה לטוב את החליף שמקיים צוות המשא ומתן הממשלתי עם חברת הגז, זאת ע"י שיתוף תסדיר בהתאם לכללי המגזל הנוקין ועל פי הנראות הריק. "עדות" זה שבוטלה פונה בקיבל על מנת "ללמוד וללוח" את החלטת המגזל על התגלים העסקיים ב"בי מירוק מונופול הגז, מתברר שזה כמות לסיכיל החלטת המגזל העסקית הנוך מגיעה אנשה בעממאות רשות ההגבלים העסקיים, בשלטון החקק האגשרות לקיים תחרות בשוק הגז הקיונות למשק כולו.

על הצוות לחשוף לאתרי את המסמכים הגז כל הפרטים הנוגעים לחסדו המנובש עם החברות דלק ונבל אנרג'י, וכן למשל לשיתוף ומעורבות הנובד בחליף המגזל למירוק מונופול הגז. כל זאת סורי שירוב משרד ראש הממשלה לחייגות לבקשות התנועה לקבלת מידע על מילתת הצוות.

וה עיקר הדברים:

רח"ט 208, ירושלים 91043 * טל: 02-5000073, 4297, דושלים 91043 - סני: 5000073 - 02-5000076
 208 Jaffa St., Jerusalem * Mailing Address: P.O.B. 4207 Jerusalem 91043 * Tel: 02-5000073 * Fax: 02-5000076
 E-mail: info@mqg.org.il * Web Site: www.mqg.org.il